

Hønsende forstaaet mig rigtigt. Hvad den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 4de Valgkreds (N. Jensen) udtalte angaaende det af mig bebudede Endringsforslag til denne Sags tredje Behandling betræffende Omkostningerne, skal jeg naturligviis tage under nærmere Overveielse inden denne Behandling, ifald mit Endringsforslag nu maatte blive vedtaget. Jeg skal kun bemærke, at saaledes, som jeg antydede Indholdet af Endringsforslaget til tredje Behandling, gif det ikke ud paa, at Fæsterne skulde bære alle Omkostninger ved Taxationerne. Jeg antydede, at jeg nærmest havde tænkt mig det saaledes, som Sagen foreligger i Loven af 19de Februar 1861 § 5, og som det var foreslaaet af det Udvalg, der var nedsat i denne Sag i den næstforegaaende Session, nemlig saaledes, at enhver af Parterne skulde afholde sine Afgifter ved den første Taxation, hvorimod Overtaxationskommissionen skulde have det i sin Magt nærmere at fordele Omkostningerne ved Overtaxationen under særligt Hensyn til, hvorvidt nogen af Parterne maatte have viist et meer eller mindre anbefalelsesværdigt Forhold ved at paaanke den første Taxation. Om man ogsaa kunde gaae ind paa at lade Lehnsefidderen afholde Omkostningerne ved den første Taxation, forekommer det mig i alt Fald at være ønskeligt, at det vilde være uretsfærdigt, om man uden Videre vilde paalægge den ene Part alle Omkostningerne ved Overtaxationsforretningen, naar denne maatte siges at være fremkaldt ved en Afseer fra den anden Parts Side, som fandtes ikke at kunne billiges. — Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen) meente fremdeles, at mit Endringsforslag var gaaet ud fra en anden Opfattelse af Forholdet med Hensyn til Loven af 19de Februar 1861 end hans Lovforslag, navnlig fordi mit Endringsforslag kun taler om § 2, hvorved det altsaa indirekte er forudsat, at de andre Paragrafer i Loven af 19de Februar 1861 uden Videre komme til Anvendelse paa Samsø. Dertil skal jeg bemærke, at jeg ganske vist forudsætter dette; det er min Opfattelse, om den er rigtig eller ikke, skal jeg ikke udtale nogen bestemt Mening om; i den Hønsende hører jeg mig for den i saa Hønsende kompetente Autoritet, Domstolene.

Men det er, som sagt, min private Mening, at der ikke kan være Spørgsmaal om Uleevneligheden af nogen anden Bestemmelse af Loven af 19de Februar 1861 paa Samsø end netop § 2. Det er derfor ganske naturligt, at jeg kun har fundet Anledning til at give en Bestemmelse i den nye Lov angaaende denne § 2. Dersom den ærede Rigsdagsmands Forslag maatte blive vedtaget, saaledes som han har indbragt det, er det givet, at hverken § 2 eller nogen af de andre Paragrafer i Loven af 19de Februar 1861 komme til Anvendelse paa Samsø; dersom mit Endringsforslag bliver vedtaget, vil det være givet, at alle de øvrige Paragrafer i denne Lov komme uforandrede til Anvendelse paa Samsø, men § 2 derimod kun med denne nærmere Bestemmelse, som indholdes i mit Endringsforslag, og dersom intet af Forslagene maatte blive til Lov, staaer Sagen for mig saaledes, at jeg antager, at de øvrige Paragrafer i oftnævnte Lov maae komme til Anvendelse paa Samsø, hvorimod jeg troer, at det med Rette kan siges at være tvivlsomt, hvad der med Hensyn til § 2 vil blive det endelige Resultat, naar Sagen kommer for Domstolene. Jeg haaber nu at have udtalt mig tilfredsstillende tydeligt. — Hvad den ærede Rigsdagsmand hittede om, at Besidderen af Grevskabet Samsø ikke vil fæste Bøndergodsset bort, maa jeg tilstaae, at jeg ikke har forstaaet. Jeg kan ikke see rettere, end at han er undergiven den almindelige Fæstelovgivning, og jeg veed ikke rettere, end at Administrationen, Regjeringsmagten, er i Besiddelse af de fornødne Tvangsmidler til at tvinge en Godsefiddere til at efterkomme Lovgivningen. Deraf, at den paagjældende private Mand, som jeg for mit Vedkommende saa lidt som muligt ønsker at drage ind i denne Diskussion, som han ikke kan tage Deel i, muligt tidligere maatte have misforstaaet Fæstelovgivningen, eller viist sig uvillig til at efterkomme dens Bud, kan man ikke med Rette drage en Slutning om, hvad der vil ske i Fremtiden, navnlig naar det er blevet eller maatte blive ham alvorlig bethdet, at han har at rette sig efter Fæstelovgivningen. — Forøvrigt kunde jeg navnlig ønske at gjøre nogle Bemærkninger til, hvad der blev anført af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts